MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tat-18 ta' Novembru, 2003

Citazzjoni Numru. 1087/1999/1

J. Piccinino Limited
versus
Helen Mercieca

F’din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da tfittex li t]assar de`i\joni mog]tija mit-Tribunal Industrijali.

I`-`itazzjoni tg]id illi bid-de`i\joni numru 810 mog]tija fit-28 ta’ Frar 1997 f’tilwima dwar tke``ija mill-impjieg li ng]ad li kienet in[usta, it-Tribunal Industrijali kien qatag]ha illi s-so`jetà attri`i kienet temmet l-impjieg tal-konvenuta in[ustament.

L-istess tribunal kien ordna illi, fis-seduta tat-13 ta’ Frar 1997, kellu jisma’ s-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar punt preliminari jekk kienx hemm tke``ija jew ri\enja, li kellha ting]ata de`i\joni dwaru, sabiex jekk jidhirlu li kien hemm ri\enja it-tribunal kien jieqaf hemm, min]abba nuqqas ta’ kompetenza, waqt li jekk jidhirlu li kien hemm tke``ija kien jisma’ aktar provi dwar il-kwistjoni.

G]alkemm ix-xhieda mressqa mi\-\ew[partijiet kienet biss dwar jekk kienx hemm ri\enja jew tke``ija, u kien dwar hekk biss li t-tribunal kellu jag]ti de`i\joni preliminari qabel ma jkompli jisma' x-xhieda, it-tribunal g]adda biex idde`ieda l-meritu kollu u mhux biss il-punt preliminari, kif kien miftiehem. Dan sar bi ksur tal-prin`ipji tal-[ustizzja naturali, partikolarment il-prin`ipju *audi alteram partem* g]ax lis-so`jetà attri`i ma ng]atatx l-opportunità li tressaq ix-xhieda tag]ha.

G]alhekk is-so`jetà attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi d-de`i\joni tat-Tribunal Industrijali, mog]tija fit-28 ta' Frar 1997, ma tiswiex; u

2. tordna illi l-ka\ jinstema' mill-[did.

Qieg]da titlob ukoll l-ispejje\.

Il-konvenuta resqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-kaw\a ma tistax tinstema' f'dan l-istadju g]ax g]adhom ma t]allsux l-ispejje\ ta' kaw\a o]ra bl-istess meritu li kienet kan`ellata; wara li sar il-]las me]tie[, il-konvenuta `ediet din l-e``ezzjoni waqt is-seduta tas-26 ta' {unju 2001[1];

2. id-de`i\joni tat-tribunal kienet tajba u f'waqtha, u jixraq li ti[i mwettqa; u

3. it-talbiet ma jistg]ux jintlaqg]u u mhumiex mibnija fuq il-kaw\ali, g]ax skond il-kaw\ali s-so`jetà attri`i kellha titlob li jitkompla s-smig] quddiem it-tribunal u mhux li l-ka\ jinstema' mill-[did.

Il-fatti li wasslu g]al din il-kaw\a [raw hekk:

Il-konvenuta kienet impjegata mas-so`jetà attri`i sakemm tke``iet mill-impjieg g]al ra[uni li ma kinitx tajba u bi\\ejjed, skond il-konvenuta, jew sakemm telqet l-impjieg minjeddha skond is-so`jetà attri`i. Fuq talba tal-konvenuta nfet]u pro`eduri quddiem it-Tribunal Industrijali "dwar tke``ija mill-impjieg allegat li hi in[usta",

Is-so`jetà attri`i fl-istqarrija tal-ka\ tag]ha issottomettiet illi "t-terminazzjoni mill-impjieg ma kinitx tikkonsisti fi tke``ija imma f'ri\enja".

L-ewwel seduta quddiem it-tribunal saret fit-13 ta' Novembru 1996, u dakinhar il-ka\ kien differit g]as-26 ta' Novembru 1996 "g]as-smig] tax-xhieda tal-kumpanija", *i.e.*

[1] *Fol.* 26.

tas-so`jetà attri`i. Fis-26 ta’ Novembru 1996 instemg]u Carmen Piccinino u Vincent Vella b]ala xhieda tas-so`jetà attri`i, u l-ka\ kien differit g]as-7 ta’ Jannar 1997 “g]ax-xhieda ta’ l-appellanti”, *i.e.* il-konvenuta. Fis-7 ta’ Jannar 1997 ma nstemg]ux xhieda u l-ka\ kien differit g]all-21 ta’ Jannar 1997.

Fil-21 ta’ Jannar 1997 re[a’ xehed Vincent Vella, imsejja] mill-konvenuta, u l-ka\ kien differit g]at-28 ta’ Jannar 1997 “g]ax-xhieda ta’ l-appellanti dwar l-e``ezzjoni jekk kienx hemm tke``ija jew le”.

Fit-28 ta’ Jannar 1997 xehdet il-konvenuta u l-ka\ kien differit g]at-13 ta’ Frar 1997 “biex jing]ataw is-sottomissjonijiet finali”. Fit-13 ta’ Frar 1997 l-avukati tal-partijiet “taw verbalment is-sottomissjonijiet finali tag]hom” u l-ka\ kien differit g]at-28 ta’ Frar 1997 “g]ad-de`i\joni”. Fit-28 ta’ Frar 1997 imbag]ad ing]atat id-de`i\joni li fih t-tribunal sab illi kien hemm tke``ija mill-impjieg li ma kinitx g]al ra[uni tajba u bi\\ejjed.

L-*iter* tal-pro`eduri quddiem it-Tribunal Industrijali juri illi s-so`jetà attri`i ma g]andhiex ra[un fis-sottomissjonijiet li g]amlet f’din il-kaw\a, partikolarment meta ippremettiet illi “x-xhieda prodotta mi\-\ew[na]at kienet limitata g]all-punt jekk kienx hemm tke``ija jew ri\enja u dan dejjem kien il-punt li kellu jidde`iedi preliminarjament it-tribunal qabel ma jkompli jisma’ provi aktar dettaljati”[2].

Fil-fatt rajna illi x-xhieda tas-so`jetà attri`i kienu [à nstemg]u, fis-seduta tas-26 ta’ Novembru 1996, qabel ma, fis-seduta tal-21 ta’ Jannar 1997, sar il-verbal li bih il-kaw\a kienet differita “g]ax-xhieda ta’ l-appellanti dwar l-e``ezzjoni jekk kienx hemm tke``ija jew le”; f’dak l-istadju — kif jixhed ukoll il-fatt illi x-xhieda li kellhom jinstemg]u dwar l-e``ezzjoni preliminari kienu biss tal-konvenuta u mhux ta\-\ew[partijiet — ix-xhieda kollha tas-so`jetà attri`i kienu [à nstemg]u, u ma kienx il-ka\ li tressaq “provi aktar dettaljati”.

Meta mbag]ad il-ka\ kien differit g]at-trattazzjoni, skond il-verbal tat-28 ta’ Jannar 1997, din kellha ssir b’“sottomissjonijiet finali”, u mhux biss dwar l-e``ezzjoni preliminari. Fit-13 ta’ Frar 1997, imbag]ad, wara li l-avukati tal-partijiet “taw verbalment is-sottomissjonijiet

2 Ara t-tielet premessa ta`-`itazzjoni.

finali tag]hom", il-ka\ kien differit "g]ad-de`i\joni" u mhux g]ad-de`i\joni fuq l-e``ezzjoni preliminari.
Dan juri illi s-so`jetà attri`i kienet ressqet ix-xhieda kollha tag]ha u t-tribunal mexa sew skond il-verbali tas-seduti.
Billi g]alhekk ma hemm ebda ra[uni g]ala din il-qorti g]andha tg]id illi d-de`i\joni mog]tija mit-Tribunal Industrijali fit-28 ta' Frar 1997 ma tiswiex, taqta' l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet tas-so`jetà attri`i u tikkundannaha t]allas l-ispejje\ [udizzjarji.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------